

Bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger

I medfør af § 11, stk. ~~3 og 4~~, ~~1, 2 og 4~~, § 12, ~~stk. 3 og 4~~, § 15 og § 38, stk. 4, i lov om dyrlæger, jf. lovbekendtgørelse nr. ~~1523 af 26. oktober 2020~~, ~~48 af 11. januar 2017~~, og § 30, stk. 1, § 34 a, stk. 1-3, § 47, ~~stk. 1~~, § 51, § 61, stk. 1, § 66 a, stk. 1 og 2, § 66 b, og § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. ~~38 af 15. januar 2020~~ af 2. januar 2019, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 7, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 1, i bekendtgørelse nr. ~~1721 af 30. november 2020~~ ~~1614 af 18. december 2018~~ om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser:

Kapitel 1

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse på ~~de~~ aftaler om sundhedsrådgivning i svinebesætninger, ~~der indgås jf. § 14, stk. 1-3, i dyrlægeoven.~~

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Obligatorisk sundhedsrådgivningsaftale: En aftale om sundhedsrådgivning, som den ansvarlige for en besætning har pligt til at indgå fordi besættningens størrelse er større end eller lig med en eller flere af de tærskelværdier, der er fastsat i bekendtgørelsen.
- 2) Frivillig sundhedsrådgivningsaftale: En aftale om sundhedsrådgivning, som den ansvarlige for en besætning kan indgå frivilligt fordi besættningens størrelse er større end eller lig med en eller flere af de tærskelværdier, der er fastsat i bekendtgørelsen.
- 3) Besætning: En samling af dyr af samme dyreart, som anvendes til et bestemt formål, som er knyttet til en bestemt geografisk beliggenhed, og som har en ejer i form af en juridisk eller fysisk person. Den eller de svinebesætninger, der er registreret på et CHR-nummer.
- 4) Besætningsdyrlæge: Den dyrlæge, med hvem den ansvarlige for besætningen har indgået aftale om sundhedsrådgivning, jf. § 34 a, stk. 1-3, i lov om hold af dyr.
- 5) Stedfortræder: Den dyrlæge, som efter aftale med og indberetning fra besætningsdyrlægen varetager dennes forpligtelser i henhold til sundhedsrådgivningsaftalen i tilfælde af besætningsdyrlægens barsels- eller sygeorlov eller andet længerevarende fravær.
- 6) Besætningsdiagnose: Entydig diagnose for en sygdom, som optræder regelmæssigt i besætningen, og som er karakteriseret ved de af dyrlægen specifikt beskrevne symptomer.
- 7) Staldskole: En sammenslutning af 5-8 besætninger med basisaftale om sundhedsrådgivning, som mødes på skift hos staldskolens deltager (staldskolebesøg).
- 8) Fagkonsulent: En konsulent med naturvidenskabelig eller landbrugsfaglig uddannelse.
- 9) Flokbehandling: Indgivelse af antibiotikaholdige lægemidler gennem vand eller foder til en gruppe af svin.

10) VetStat: Fødevarestyrelsens register, jf. § 17, i lov om dyrlæger.

Kapitel 2

Indgåelse og opsigelse af aftale

§ 3. En sundhedsrådgivningsaftale skal indgås mellem den ansvarlige for besætningen og en besætningsdyrlæge.

Stk. 2. Den ansvarlige for besætningen kan indgå aftale om sundhedsrådgivning i form af basisaftale eller tilvalgsmodul, jf. kapitel 3 og 4.

Stk. 3. En sundhedsrådgivningsaftale kan kun omfatte én besætning ét CHR-nummer.

Stk. 4. En sundhedsrådgivningsaftale omfatter samtlige svin registreret på CHR-nummeret.

Stk. 5. Fødevarestyrelsen kan efter ansøgning i særlige tilfælde meddele dispensation fra kravet i stk. 4. Dispensation kan gøres betinget af nærmere angivne vilkår.

Stk. 6. Fødevarestyrelsen kan tilbagekalde en dispensation ved grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene eller af reglerne om sundhedsrådgivning.

§ 4. Den ansvarlige for en besætning skal indgå aftale om obligatorisk sundhedsrådgivning, hvis antallet af svin på CHR-nummeret i besætningen (på stald eller udegående) pr. 31. december i det forudgående år er større end eller lig med en eller flere af følgende tærskelværdier:

- 1) 300 søer, gylte eller orner.
- 2) 3.000 slagtesvin (30 kg - slagtning).
- 3) 6.000 smågrise (7 - 30 kg).

Stk. 2. Fødevarestyrelsen kan efter ansøgning i særlige tilfælde meddele dispensation fra kravet om obligatorisk sundhedsrådgivning i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, nr. 2 og 3, hvis der ikke findes svin i [besætningen på CHR-nummeret](#) i en sammenhængende periode på mindst 3 måneder. Dispensation kan gøres betinget af nærmere angivne vilkår.

§ 5. Den ansvarlige for besætningen kan indgå aftale om frivillig sundhedsrådgivning, hvis antallet af svin i [besætningen på CHR-nummeret](#) er mindre end tærskelværdierne, der er nævnt i § 4, stk. 1.

§ 6. En aftale om sundhedsrådgivning, jf. §§ 4 og 5, skal indgås i skriftlig form ved anvendelse af den kontrakt, der er optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen

Stk. 2. Besætningsdyrlægen skal inden 8 dage efter indgåelse af aftalen foretage indberetning herom på [www.vetreg.dk](#).

Stk. 3. Besætningsdyrlægen skal opbevare den indgåede aftale, og den ansvarlige for besætningen skal opbevare kopi heraf. Dokumenterne skal opbevares i hele aftalens gyldighedsperiode og indtil 1 år efter aftalens ophør. Dokumenterne skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til kontrolmyndigheden.

§ 6. En aftale om sundhedsrådgivning, jf. §§ 4 og 5, skal indgås i skriftlig form enten digitalt via Fødevarestyrelsens register VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> ved anvendelse af den til enhver tid gældende nationale eID-løsning, eller i form af den formular, der er optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen. Formularen kan downloades på [www.fvst.dk](#).

Stk. 2. En aftale om sundhedsrådgivning skal af besætningsdyrlægen være registreret i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> inden 8 dage efter aftalens startdato.

Stk. 3. Er en aftale om sundhedsrådgivning indgået digitalt sikrer VetStat systemet, at aftalen kan tilgås af aftalparterne og Fødevarestyrelsen i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk>. Dokumenterne skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til Fødevarestyrelsen.

Stk. 4. Er aftalen indgået i form af den formular, der er optrykt som bilag 1 til bekendtgørelsen skal besætningsdyrlægen opbevare den indgåede aftale, og den ansvarlige for besætningen skal opbevare kopi heraf. Dokumenterne skal opbevares i hele aftalens gyldighedsperiode og indtil 1 år efter aftalens ophør. Dokumenterne skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til Fødevarestyrelsen.

§ 7. En aftale om sundhedsrådgivning kan opsiges af hver af parterne med 30 dages varsel en måneds varsel.

Stk. 2. Besætningsdyrlægen skal inden 8 dage efter opsigelse af aftalen foretage registrering heraf i VetStat indberetning herom på <https://vetstat.fvst.dk> - [www.vetreg.dk](#).

§ 8. Hvis en aftale om obligatorisk sundhedsrådgivning opsiges, skal den besætningsansvarlige indgå ny aftale med en anden dyrlæge. Den nye aftale skal gælde fra den dato, hvor den tidligere aftale er ophørt ophører.

§ 9. En aftale om sundhedsrådgivning ophæves automatisk, når besætningen er indberettet som ophørt i CHR.

Zoonotisk smittebeskyttelse

§ 10. Al personadgang til og fra besætningen skal ske via et forrum, jf. dog stk. 2. Forrummet skal være udstyret med faciliteter til bad, håndvask, hånddesinfektion, tøjskift og skift af eller vask og desinfektion af fodtøj, jf. bilag 3, afsnit B.

Stk. 2. Kravet om forrum gælder ikke for personadgang til og fra besætninger, som helt eller delvist opholder sig på udendørs arealer. For disse besætninger skal personadgang til og fra besætningen ske via et rum med faciliteter som anført i stk. 1, beliggende så tæt på indgangen til besætningen, som praktisk muligt. Rummet må ikke være beliggende i privat bolig.

Stk. 3. For virksomheder med ét CVR nummer, men med mere end ét CHR nummer, skal forrummet udstyres med faciliteter til bad i det eller de forrum, hvor staldarbejdere afslutter deres arbejdsdag.

§ 11. Den ansvarlige for besætningen skal efter rådgivning fra besætningsdyrlægen udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som særligt har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Stk. 2. Smittebeskyttelsesplanen skal mindst omfatte de punkter, der er anført i bilag 3, afsnit C.

Stk. 3. Den ansvarlige for besætningen skal opbevare den til enhver tid gældende smittebeskyttelsesplan og skal på forlangende umiddelbart kunne forevise og udlevere smittebeskyttelsesplanen til [Fødevarestyrelsen/kontrolmyndigheden](#).

§ 12. Den ansvarlige for besætningen skal efterleve de smitteforebyggende foranstaltninger, der fremgår af besætningsens smittebeskyttelsesplan.

Stk. 2. Den ansvarlige for besætningen skal endvidere påse, at de i stk. 1 nævnte foranstaltninger efterleves af ansatte og alle øvrige personer, som har fast eller lejlighedsvist ærinde i besætningen.

Kapitel 3

Basisaftale

§ 13. Den ansvarlige for besætningen kan indgå en af følgende basisaftaler om sundhedsrådgivning:

1) Aftale om tværfaglig sundhedsrådgivning, jf. § 18.

2) Aftale om sundhedsrådgivning med staldskole, jf. §§ 19-24.

Stk. 2. Den ansvarlige for besætningen skal sikre, at det krævede antal rådgivningsbesøg gennemføres.

§ 14. Den ansvarlige for besætningen skal være til stede ved alle rådgivningsbesøg.

§ 15. Besætningsdyrlægens rådgivning skal mindst omfatte besætningens dyrevelfærd, jf. bilag 2.

Stk. 2. Mindst en gang årligt skal et rådgivningsbesøg tillige omfatte besætningens smittebeskyttelse, jf. bilag 3, afsnit A.

Stk. 3. Mindst en gang årligt skal rådgivningsbesøget tillige omfatte gennemgang, og om nødvendigt revision, af besætningens zoonotiske smittebeskyttelsesplan, jf. § 11.

§ 16. Besætningsdyrlægen skal efter hvert rådgivningsbesøg udfærdige en skriftlig besøgsrapport, som mindst skal indeholde:

- 1) beskrivelse og vurdering af punkt 1-3 i bilag 2,
- 2) beskrivelse af op til 3 indsatsområder om dyrevelfærd identificeret ved rådgivningsbesøget samt handlingsplaner herfor,
- 3) beskrivelse af status på handlingsplaner for aktuelle indsatsområder om dyrevelfærd udarbejdet ved tidligere rådgivningsbesøg,
- 4) konklusioner samt eventuelle aftalte handlingsplaner om smittebeskyttelse, jf. dog stk. 2, og
- 5) konklusioner efter gennemgang af den zoonotiske smittebeskyttelsesplan, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. De punkter, der er nævnt i stk. 1, nr. 4 og 5 skal mindst beskrives og vurderes i rapporten en gang årligt.

Stk. 3. Besætningsdyrlægen skal senest 8 dage efter rådgivningsbesøget udlevere besøgsrapporten til den besætningsansvarlige i underskrevet stand.

Stk. 4. Besætningsdyrlægen skal opbevare kopi af besøgsrapporten i mindst 2 år. Kopien skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til Fødevarestyrelsen kontrolmyndigheden.

Stk. 5. Besætningsdyrlægen skal senest 8 dage efter rådgivningsbesøget registrere beskrevne indsatsområder i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> www.vetreg.dk. Hvis besætningsdyrlægen sammen med den besætningsansvarlige er blevet enige om ikke at identificere nogen indsatsområder, skal dette også registreres.

§ 17. Den ansvarlige for besætningen skal underskrive den udleverede besøgsrapport. Med sin underskrift bekræfter den besætningsansvarlige at ville iværksætte tiltag i henhold til de aftalte handlingsplaner, som fremgår af rapporten.

Stk. 2. Den ansvarlige for besætningen skal opbevare besøgsrapporten i mindst 2 år. Besøgsrapporten skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til Fødevarestyrelsen kontrolmyndigheden.

Tværfaglig sundhedsrådgivning

§ 18. En aftale om tværfaglig sundhedsrådgivning skal omfatte mindst 2 årlige rådgivningsbesøg, jf. §§ 13-17, med samtidig deltagelse af en fagkonsulent.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal foranledige, at en fagkonsulent deltager ved rådgivningsbesøget jf. stk. 1.

Stk. 3. I tilfælde af besætningsdyrlægens barsels- eller sygeorlov eller andet fravær med forventet varighed på mindst 6 måneder kan besætningsdyrlægen træffe aftale med en stedfortræder om varetagelse af sundhedsrådgivningsaftalen i op til 24 måneder.

Stk. 4. Besætningsdyrlægen skal, inden stedfortræderen midlertidigt overtager sundhedsrådgivningsaftalen, foretage registrering heraf i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> www.vetreg.dk.

Sundhedsrådgivning med staldskole

§ 19. En aftale om sundhedsrådgivning med staldskole skal mindst omfatte:

- 1) et årligt rådgivningsbesøg, jf. §§ 13-17, og
- 2) deltagelse i staldskole.

Stk. 2. I tilfælde af besætningsdyrlægens barsels- eller sygeorlov eller andet fravær med forventet varighed på mindst 6 måneder kan besætningsdyrlægen træffe aftale med en stedfortræder om varetagelse af sundhedsrådgivningsaftalen i op til 24 måneder.

Stk. 3. Besætningsdyrlægen skal, inden stedfortræderen midlertidigt overtager sundhedsrådgivningsaftalen, foretage registrering heraf i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> www.vetreg.dk.

§ 20. Besætningsansvarlige, som deltager i en staldskole, skal have mindst et årligt staldskolebesøg.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal årligt deltage i mindst 75 pct. af staldskolebesøgene hos staldskolens øvrige deltagere.

§ 21. Et staldskolebesøg skal mindst omfatte de punkter, der er anført i bilag 4.

§ 22. Staldskoledeltagerne skal udpege en tovholder (facilitator) for alle staldskolebesøg for en periode af mindst et år.

Stk. 2. Tovholder skal være en dyrlæge eller en fagkonsulent.

Stk. 3. Tovholder skal have gennemført et kursus med et indhold, som mindst svarer til det, som er beskrevet på Fødevarestyrelsens hjemmeside, www.fvst.dk. Dokumentation for gennemført kursus skal på forlangende forevises for eller udleveres til [Fødevarestyrelsen/kontrolmyndigheden](#).

§ 23. Den besætningsansvarlige skal foranledige, at:

- 1) der indkaldes til staldskolebesøg,
- 2) det relevante materiale sendes til staldskoledeltagerne forud for besøget,
- 3) tovholder udarbejder en rapport, jf. bilag 4, på baggrund af staldskolebesøget, og
- 4) rapporten inden 8 dage efter besøget sendes til staldskoledeltagerne og besætningsdyrlægen, med mindre denne er tovholder.

Stk. 2. Den besætningsansvarlige skal udpege mindst én løsningsmodel, jf. bilag 4, afsnit B, som skal gennemføres i besætningen inden næste staldskolebesøg.

§ 24. Den besætningsansvarlige og besætningsdyrlægen skal opbevare staldskolerapporten i mindst 2 år. Staldskolerapporten skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til [Fødevarestyrelsen/kontrolmyndigheden](#).

Kapitel 4

Tilvalgsmodul

§ 25. En aftale om sundhedsrådgivning ~~i form af~~ ~~med~~ tilvalgsmodul skal omfatte mindst 9 årlige rådgivningsbesøg, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For besætninger, som kun består af slagtesvin (30 kg - slagting) skal aftalen dog omfatte mindst 4 årlige rådgivningsbesøg.

Stk. 3. Den ansvarlige for besætningen skal sikre, at det krævede antal rådgivningsbesøg gennemføres.

§ 26. Besætningsdyrlægen kan træffe aftale med anden dyrlæge om varetagelse af indtil 50 pct. af de årlige rådgivningsbesøg.

Stk. 2. Besætningsdyrlægen er ansvarlig for, at det krævede antal rådgivningsbesøg gennemføres.

§ 27. I tilfælde af besætningsdyrlægens barsels- eller sygeorlov eller andet fravær med forventet varighed på mindst 6 måneder kan besætningsdyrlægen træffe aftale med en stedfortræder om varetagelse af sundhedsrådgivningsaftalen i op til 24 måneder.

Stk. 2. Besætningsdyrlægen skal, inden stedfortræderen midlertidigt overtager sundhedsrådgivningsaftalen, foretage [registrering heraf i VetStat](#) ~~indberetning herom~~ på <https://vetstat.fvst.dk/www.vetreg.dk>.

§ 28. Den ansvarlige for besætningen skal være til stede ved rådgivningsbesøg.

§ 29. Et rådgivningsbesøg skal mindst omfatte de punkter, der er anført i bilag 5, afsnit A.

Stk. 2. Mindst hver 3. måned skal et rådgivningsbesøg tillige omfatte de punkter, der er anført i bilag 5, afsnit B og C.

Stk. 3. Mindst hver 6. måned skal et rådgivningsbesøg tillige omfatte de punkter, der er anført i bilag 2.

Stk. 4. Mindst en gang årligt skal et rådgivningsbesøg tillige omfatte besætningens smittebeskyttelse, jf. bilag 3, afsnit A.

Stk. 5. Mindst en gang årligt skal rådgivningsbesøget tillige omfatte gennemgang, og om nødvendigt revision, af besætningens zoonotiske smittebeskyttelsesplan, jf. § 11.

Stk. 6. Ved rådgivningsbesøg i besætninger, hvortil dyrlægen har ordineret antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling i forbindelse med eller efter det seneste rådgivningsbesøg, skal dyrlægen udarbejde en handlingsplan eller justere den eksisterende handlingsplan med henblik på at reducere behovet for flokbehandling, [jf. bilag 6, afsnit B](#).

Stk. 7. Besætningsdyrlægen er ansvarlig for, at betingelserne i stk. 1 til 6 er opfyldt.

§ 30. Ordinerer af antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling må kun foretages i forbindelse med et rådgivningsbesøg.

Stk. 2. Et rådgivningsbesøg, ved hvilket der ordineres antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling, skal mindst omfatte de punkter, der er anført i bilag 6, [afsnit A](#).

§ 31. Såfremt dyrlægen ordinerer antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling af mave-/tarm lidelser eller luftvejslidelser, skal dyrlægen for hver diagnose, inden behandlingen indledes, udtage prøve fra behandlingskrævende svin i overensstemmelse med bilag 7 med et maksimalt interval på 12 måneder.

Stk. 2. Når dyrlægen ordinerer antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling for en given diagnose efter en pause i ordineringen på mere end 12 måneder skal dyrlægen, inden behandlingen indledes, igen udtage prøve fra behandlingskrævende svin i overensstemmelse med bilag 7.

Stk. 3. Hvis den ansvarlige for besætningen modtager påbud om at bringe antibiotikaforbruget ned under den eller de overskredne grænseværdier, jf. bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger, er det maksimale interval for prøveudtagning i påbudsperioden 6 måneder i de i stk. 1 og 2 nævnte situationer.

§ 32. De i §§ 31 og 32 nævnte prøver skal med henblik på verifikation af den kliniske diagnose indsendes til et laboratorium, der er godkendt af Fødevarestyrelsen, jf. bekendtgørelse om godkendelse af veterinære laboratorier, eller et udenlandsk laboratorium, som opfylder betingelserne for at blive godkendt.

Stk. 2. Hvis resultatet af laboratorieundersøgelsen viser, at den igangsatte behandling ikke er optimal, skal dyrlægen straks evaluere og om nødvendigt korrigerer behandlingen.

Stk. 3. Hvis resultatet af laboratorieundersøgelsen ikke giver entydigt svar på, om den igangsatte behandling er bedste valg, skal dyrlægen, så snart der er ubehandlede behandlingskrævende dyr i besætningen, udtage nye prøver til supplerende undersøgelser i overensstemmelse med laboratoriets retningslinjer.

Stk. 4. Hvis de i stk. 3 nævnte supplerende undersøgelser ikke giver entydigt svar på, om den igangsatte behandling er bedste valg, skal dyrlægen på baggrund af sine kliniske og epidemiologiske observationer overveje, om behandlingen skal korrigeres eller eventuelt seponeres.

Stk. 5. Såfremt den i stk. 4 nævnte behandling ikke seponeres, skal dyrlægen efter aftale med laboratoriet udtage prøver fra ubehandlede behandlingskrævende svin og indsende prøverne til laboratoriet med henblik på verifikation af den kliniske diagnose senest 6 måneder efter den seneste laboratorieundersøgelse.

Stk. 6. Hvis den ansvarlige for en besætning modtager påbud om at bringe antibiotikaforbruget ned under den eller de overskredne grænseværdier, jf. bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger, skal der i påbudsperioden indsendes prøver, jf. stk. 5, senest 3 måneder efter den seneste laboratorieundersøgelse.

§ 33. Den ansvarlige for besætningen skal føre optegnelser over medicinanvendelse, sygdomstilfælde og dødsfald i besætningen.

Stk. 2. Optegnelserne skal forelægges dyrlægen ved det førstkommande rådgivningsbesøg.

§ 34. Dyrlægen skal mindst hver 3. måned, jf. dog stk. 3, udarbejde en skriftlig rapport på baggrund af rådgivningsbesøgene i besætningen.

Stk. 2. Rapporten skal indeholde:

- 1) beskrivelse og vurdering af punkt 1-3 i bilag 2, jf. dog stk. 3,
- 2) beskrivelse af op til 3 indsatsområder om dyrevelfærd identificeret ved rådgivningsbesøget samt handlingsplaner herfor, jf. dog stk. 3,
- 3) beskrivelse af status på handlingsplaner for aktuelle indsatsområder om dyrevelfærd udarbejdet ved tidligere rådgivningsbesøg, jf. dog stk. 3,
- 4) sammenfatning af de punkter, der er nævnt i bilag 5, siden sidste rapport,
- 5) sammenfatning af de punkter, der er nævnt i bilag 6, siden sidste rapport, såfremt der er ordineret antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling siden sidste rapport,
- 6) klinisk vurdering af sundhedstilstanden og udviklingen af besætningens sundhedstilstand siden sidste rapport,
- 7) beskrivelse af de besætningsdiagnoser, som forventes at blive behandlingskrævende i perioden frem til næste rapport,
- 8) vurdering af medicinforbruget på baggrund af besætningens sundhedstilstand og de opstillede besætningsdiagnoser samt den besætningsansvarliges optegnelser siden sidste rapport,
- 9) aftalte handlingsplaner samt eventuelle handlingsplaner for reduktion af behovet for flokbehandling, jf. § 29, stk. 6, for perioden frem til næste rapport på baggrund af punkterne 4-8,
- 10) konklusioner samt eventuelle handlingsplaner om smittebeskyttelse, jf. dog stk. 4, og
- 11) konklusioner efter gennemgang af den zoonotiske smittebeskyttelsesplan, jf. dog stk. 4.

Stk. 3. De punkter, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-3, skal mindst beskrives og vurderes i rapporten hver 6. måned.

Stk. 4. De punkter, der er nævnt i stk. 2, nr. 10 og 11, skal mindst beskrives i rapporten en gang årligt.

Stk. 5. For slagtesvinebesætninger skal dyrlægen mindst udarbejde en rapport hver 6. måned.

Stk. 6. Dyrlægen skal senest 8 dage efter rapportens udarbejdelse udlevere denne i underskrevet stand til den besætningsansvarlige.

Stk. 7. Besætningsdyrlægen skal senest 8 dage efter rådgivningsbesøg, der har omfattet de punkter, der er anført i bilag 2, registrere beskrevne indsatsområder i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk/www.vetreg.dk>. Hvis besætningsdyrlægen sammen med den besætningsansvarlige er blevet enige om ikke at identificere nogen indsatsområder, skal dette også registreres.

§ 35. Den ansvarlige for besætningen skal underskrive den udleverede rapport. Med sin underskrift bekræfter den besætningsansvarlige at ville iværksætte tiltag i henhold til de aftalte handlingsplaner, som fremgår af rapporten.

Stk. 2. Den ansvarlige for besætningen skal opbevare rapporten i mindst 2 år. Rapporterne skal på forlangende umiddelbart kunne forevises for og udleveres til [Fødevarestyrelsen](#) [kontrolmyndigheden](#).

§ 36. Besætningsdyrlægen skal føre en journal med optegnelser for hver kontakt med besætningen.

Stk. 2. Journalen skal indeholde:

- 1) oplysninger om ordinerede og udleverede lægemidler, herunder præparatnavne, mængde, dosering og behandlingsperiode, samt til hvilke sygdomme, lægemidlerne skal anvendes,
- 2) oplysninger om de tilbageholdelsestider, der er meddelt over for den besætningsansvarlige,
- 3) resultater af laboratorieundersøgelser og anden dokumentation, som danner baggrund for rådgivningsarbejdet,
- 4) konklusioner på hvert rådgivningsbesøg, og
- 5) kopi af rapporter.

Stk. 3. Besætningsdyrlægen skal opbevare journalen i mindst 2 år. På forlangende skal den originale journal umiddelbart forevises for og udleveres til Fødevarestyrelsens kontrolmyndigheden.

§ 37. Når en anden dyrlæge, jf. § 26, udfører rådgivningsbesøg, skal denne dyrlæge senest 8 dage efter rådgivningsbesøget sende kopi af konklusioner for besøget, jf. § 36, stk. 2, nr. 4, og øvrige journaloptegnelser til besætningsdyrlægen.

Kapitel 5

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 38. Med bøde straffes den, der overtræder § 3, stk. 3 ~~eller 4~~, § 4, stk. 1, § 6, § 7, stk. 2, § 8, § 10, stk. 1, 2 eller ~~3, §§ 11-25, 11-17, § 18, stk. 1, 2 og 4, § 19, stk. 1 og 3, §§ 20-25, § 26, stk. 2, § 27, stk. 2, eller §§ 28-37, eller § 39, stk. 3-5, 9, 11-13 eller 14.~~

Stk. 2. På samme måde straffes den, der overtræder et vilkår fastsat i henhold til ~~§ 3, stk. 5, og § 4, stk. 2.~~

Stk. 3. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis den ved handlingen eller undladelsen skete overtrædelse er begået med forsæt eller grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen er:

- 1) forvoldt skade på menneskers eller dyrs sundhed eller fremkaldt fare herfor eller
- 2) opnået eller tilsigtet opnået en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

§ 39. Bekendtgørelsen træder i kraft den ~~1. januar 2019~~ 1. juni 2021.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. ~~1243 af 26. november 2019~~ 1648 af 18. december 2018 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger ophæves.

Stk. 3. Krav om etablering af bad, jf. § 10 skal være opfyldt senest den 1. juli 2020.

Stk. 3. Fødevarestyrelsens register VetReg (Dyrlægeregisteret) lukker for eksterne brugere med udgangen af den 8. juni 2021. Sundhedsrådgivningsaftaler, der indgås til og med den 31. maj 2021, jf. bekendtgørelse nr. 1243 af 26. november 2019 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, skal være registreret i VetReg på www.vetreg.dk, senest den 8. juni 2021. Opsigelse af sundhedsrådgivningsaftaler, der opsiges til og med den 31. maj 2021, skal være registreret i VetReg på www.vetreg.dk, senest den 8. juni 2021.

Stk. 4. Indsatsområder, der beskrives til og med den 31. maj 2021, jf. § 16, stk. 5 og § 34, stk. 7 i bekendtgørelse nr. 1243 af 26. november 2019 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, skal være registreret i VetReg på www.vetreg.dk senest den 8. juni 2021. Hvis besætningsdyrlægen sammen med den besætningsansvarlige er blevet enige om ikke at identificere nogen indsatsområder, skal dette ligeledes registreres, jf. første punktum.

Stk. 5. En besætningsdyrlæges aftale med en stedfortræder, der indgås til og med den 31. maj 2021, om varetagelse af en sundhedsrådgivningsaftale, jf. § 27, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 1243 af 26. november 2019 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, skal registreres i VetReg på www.vetreg.dk senest den 8. juni 2021.

Stk. 6. Sundhedsrådgivningsaftaler, der pr. den 8. juni 2021 er registreret i Fødevarestyrelsens register VetReg (Dyrlægeregisteret), vil blive overført til Fødevarestyrelsens register VetStat.

Stk. 7. Sundhedsrådgivningsaftaler, jf. stk. 6, der den 8. juni 2021 omfatter ét CHR nummer med én besætning, vil i VetStat blive registreret som værende indgået omfattende det pågældende besætningsnummer.

Stk. 8. Sundhedsrådgivningsaftaler, jf. stk. 6, der den 8. juni 2021 omfatter ét CHR nummer med to eller flere besætninger med samme ejer, vil i VetStat blive opdelt og registreret som enkeltaftaler for de enkelte besætninger med samme type aftale som den hidtidige aftale.

Stk. 9. Sundhedsrådgivningsaftaler, jf. stk. 6, der den 8. juni 2021 omfatter ét CHR nummer med flere besætninger med forskellige ejere, betragtes som ophævet fra og med datoen for bekendtgørelsens ikrafttræden, jf. stk. 1. Den ansvarlige for den enkelte besætning skal med virkning fra datoen for bekendtgørelsens ikrafttræden, jf. stk. 1, indgå en ny sundhedsrådgivningsaftale for besætningen såfremt antallet af svin i besætningen er større end eller lig med en eller flere af tærskelværdierne i § 4, stk. 1. Aftalen skal registreres i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni og inden 8 dage herefter. Er antallet af svin i besætningen mindre end tærskelværdierne i § 4, stk. 1, og ønsker den ansvarlige for besætningen, at indgå en ny sundhedsrådgivningsaftale med virkning fra datoen for bekendtgørelsens ikrafttræden, jf. stk. 1, skal aftalen være registreret i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni og inden 8 dage herefter. Indsatsområder, jf. § 16, stk. 5 og § 34, stk. 7 i bekendtgørelse nr. 1243 af 26. november 2019 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, der er beskrevet til og med den 31. maj 2021, skal registreres i VetStat samtidig med oprettelse af ny sundhedsrådgivningsaftale, jf. 2.- 4. punktum. Ønsker den ansvarlige for besætningen ikke at indgå en ny sundhedsrådgivningsaftale, jf. 4. punktum, skal indsatsområder, der er beskrevet til og med den 31. maj 2021, registreres i VetStat fra den 14. juni og inden 8 dage herefter. Hvis besætningsdyrlægen sammen med den besætningsansvarlige er blevet enige om ikke at identificere nogen indsatsområder, jf. 5. og 6. punktum, skal dette også registreres.

Stk. 10. Bestemmelsen i § 6, stk. 1 om at en sundhedsrådgivningsaftale kan indgås i skriftlig form digitalt via Fødevarestyrelsens register VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> ved anvendelse af den til enhver tid gældende nationale eID løsning, træder i kraft den 14. juni 2021.

Stk. 11. Sundhedsrådgivningsaftaler, der indgås fra og med den 1. juni 2021 til og med den 13. juni 2021, if. § 4, stk. 1, skal registreres i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni 2021 og inden 8 dage herefter.

Stk. 12. Opsigelse af en sundhedsrådgivningsaftale, der opsiges fra og med den 1. juni til og med den 13. juni 2021, skal registreres i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni 2021 og inden 8 dage herefter. Er den besætningsansvarlige forpligtet til at indgå en ny obligatorisk sundhedsrådgivningsaftale, if. § 11, med en anden dyrlæge, skal den ny aftale være registreret i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni 2021 og inden 8 dage herefter.

Stk. 13. Indsatsområder, if. § 16, stk. 5 og § 34, stk. 7, der beskrives fra og med den 1. juni til og med den 13. juni 2021, skal registreres i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni 2021 og inden 8 dage herefter. Hvis besætningsdyrlægen sammen med den besætningsansvarlige er blevet enige om ikke at identificere nogen indsatsområder, skal dette ligeledes registreres, if. første punktum.

Stk. 14. En besætningsdyrlæges aftale med en stedfortræder, der indgås fra og med den 1. juni til og med den 13. juni 2021, om varetagelse af en sundhedsrådgivningsaftale, if. § 18, stk. 4, § 19, stk. 3 og § 27, stk. 1, skal registreres i VetStat på <https://vetstat.fvst.dk> fra den 14. juni og inden 8 dage herefter.

Fødevarestyrelsen, den 26. november 2019

P.D.V.
Hanne Larsen

/ Kirsten Sejlstrup

Bilag 1

Aftale om sundhedsrådgivning for i svinebesætninger

(Udfyldes manuelt skal dette være med blokbogstaver) Skal udfyldes med blokbogstaver)

Besætning

Adresse: Besætningsnr.:

Tlf.nr.:

Fax nr.:

Adresse CHR-nr.:

E-mail:

Besætningsdyrlæge

Navn:

Autorisationsnr.:

Praksisnr.:

Adresse:

Tlf.nr.:

Fax nr.:

E-mail:

Besætningen består af

__ søer, gylte, orner, ~~antal:~~

__ svin over 30 kg, ~~antal:~~ __ svin 7-30 kg, ~~antal:~~
(undtagen søer, gylte, orner)

Aftaletype (afkrydses)

__
__
__
__

Tværfaglig sundhedsrådgivning
Sundhedsrådgivning med staldskole
Tilvalgsmodul
Kun slagtesvin (30 kg - slagtning) i besætningen på
~~CHR-nr.~~

Undertegnede har den ..... indgået aftale om sundhedsrådgivning i henhold til bekendtgørelse om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger.

Aftalen om sundhedsrådgivning kan opsiges af hver af parterne med 30 dages ~~måned~~ varsel.

Besætningsansvarlig:

Navn:

Adresse:

.....

(Underskrift)

Besætningsdyrlæge:

Navn:

Adresse:

.....

(Underskrift)

Bilag 2

Rådgivning om dyrevelfærd

1. Gennemgang af relevante data for besætningen, herunder medicinforbrug, slagtefund og dødelighed.
2. Vurdering af fejl og mangler af betydning for dyrevelfærden i besætningen, herunder dyrenes adfærdsmæssige behov, med særligt fokus på fodring, klima, staldforhold og produktion.
3. Gennemgang af besætningens aktuelle velfærdstilstand i alle staldafsnit, herunder velfærdstilstanden for eventuelt udegående svin.

4. På baggrund af punkterne 1-3 identificeres i samarbejde med den besætningsansvarlige op til 3 indsatsområder for dyrevelfærd.
5. Klinisk gennemgang af udvalgte velfærdsparametre inden for det/de identificerede indsatsområder.
6. Udarbejdelse af en handlingsplan for hvert indsatsområde. Handlingsplanen skal beskrive de aftalte ændringer, og hvornår der forventes effekt af de beskrevne ændringer.
7. Status på effekten af allerede udarbejdede handlingsplaner og opdatering af disse handlingsplaner. Hvis en handlingsplan lukkes opdateres denne med oplysninger om, hvorfor der ikke kan opnås yderligere effekt på indsatsområdet.

Bilag 3

Smittebeskyttelse

A. Rådgivning om smittebeskyttelse

Ved mindst et årligt rådgivningsbesøg skal dyrlægen rådgive om smittebeskyttelse med henblik på identifikation af forbedringsmuligheder i besætninger omfattet af en sundhedsrådgivningsaftale. Der skal fokuseres på både smitte ind og ud af besætningen.

Ved rådgivningen defineres det hvilke emner og arbejdsprocedurer, som udgør en særlig risiko for smittebeskyttelse, og hvor der er potentiale for forbedringer.

Besætningsdyrlægen skal sammen med besætningsejeren gennemgå de for besætningen og rådgivningen relevante produktionsdata.

B. I forrummet, jf. § 10, stk.1 eller et andet rum, jf. § 10, stk. 2 skal forefindes:

- Bad med koldt og varmt vand
- Badesæbe, shampoo og rene badehåndklæder
- Håndvask med koldt og varmt vand
- Håndsæbe
- Hånddesinfektionsmiddel
- Engangshåndklæder
- Rent tøj eller uigenomsigtigt engangsovertrækstøj med hætte, der kun anvendes i besætningen
- Gummistøvler eller andet fodtøj, der kan rengøres og desinficeres (evt. engangsstøvleovertræk) til anvendelse i besætningen
- Faciliteter til vask og desinfektion af fodtøj og eventuelt udstyr
- Engangsmasker (minimum P2), som skal tilbydes personer, der hyppigt kommer kortvarigt i besætningen

C. Zoonotisk smittebeskyttelsesplan, jf. § 11.

På baggrund af de konkrete forhold i besætningen udarbejder den besætningsansvarlige efter rådgivning fra besætningsdyrlægen en smittebeskyttelsesplan, som mindst skal omhandle følgende elementer:

Procedurer for:

- Bad med sæbe for ejere og ansatte i svinebesætninger, som arbejder med levende svin, og sikring af, at badet foretages som det sidste inden afslutningen af arbejdsdagen
- Håndvask med sæbe og hånddesinfektion som minimum hver gang forrummet eller et andet rum, jf. § 10, stk. 2 forlades
- Tøjskift til og fra besætningen, herunder en beskrivelse af, hvordan det hindres, at tøj anvendt uden for besætningen forurenes ved kontakt med tøj, der har været anvendt i besætningen
- Skift fra eget tøj til rent tøj eller uigennemsigtigt engangsovertrækstøj med hætte for personer, som hyppigt kommer kortvarigt i besætningen
- Tilbud om brug af masker til personer, som hyppigt kommer kortvarigt i besætningen
- Håndtering og vask af tøj, der har været anvendt i besætningen, således at støv fra tøjet ikke spredes til omgivelserne
- Håndtering og bortskaffelse af engangsmaterialer, så det hindres, at omgivelserne bliver forurenede
- Fodtøjskift eller vask og desinfektion af fodtøj, herunder en beskrivelse af, hvordan det hindres, at rent fodtøj forurenes ved kontakt med fodtøj, der har været anvendt i besætningen og/eller ved kontakt med forurenede gulvarealer
- Vask og desinfektion af udstyr eller værktøj, der har været medbragt i besætningen, så det hindres, at omgivelserne udenfor forurenes

Herudover skal smittebeskyttelsesplanen indeholde en beskrivelse af, hvordan procedurerne formidles til personer, der skal have adgang til besætningen.

Bilag 4

Staldskolebesøgets indhold (basismodel med staldskole)

A. Staldskolebesøget skal omfatte:

1. Gennemgang og vurdering af besætningens dyrevelfærd i alle staldafsnit, herunder velfærdstilstanden for eventuelt udegående svin.
2. Gennemgang og vurdering af forhold, som har betydning for besætningens dyrevelfærd.
3. Gennemgang af løsningsmodeller, som er iværksat siden sidste staldskolebesøg.

B. Samlet vurdering på baggrund af afsnit A med henblik på identifikation af mulige indsatsområder til forbedring af dyrenes velfærd:

1. Hver deltager skal beskrive en løsningsmodel for hvert af de udpegede indsatsområder.
2. Den ansvarlige for besætningen skal vælge mindst en løsningsmodel, som den besætningsansvarlige forpligter sig til at implementere i besætningen [inden næste staldskolebesøg](#).

C. Tovholder afslutter staldskolebesøget med udarbejdelse af staldskolerapport.

Bilag 5

Rådgivning vedrørende sundhedsmæssige forhold (tilvalgsmodul)

A. Gennemgang af besætning og optegnelser skal omfatte:

1. Gennemgang af den besætningsansvarliges optegnelser siden sidste rådgivningsbesøg, jf. § 33.
2. Gennemgang af dyrlægens optegnelser i journal siden sidste rådgivningsbesøg, jf. § 36.
3. Klinisk gennemgang af dyrenes aktuelle sundhedstilstand. Alle staldafsnit, hvortil der ordineres lægemidler, skal gennemgås ved hvert rådgivningsbesøg.
4. Vurdering af mulige fejl og mangler, som kan påvirke dyrenes sundhed, herunder forhold vedrørende fodring, klima, staldforhold og produktion.

B. Gennemgang og vurdering af de for rådgivningen relevante data for besætningens sundhedstilstand skal omfatte:

1. Dødelighed og medicinforbrug.
2. Produktionsdata.
3. Resultater fra undersøgelser for smitsomme sygdomme og zoonoser.
4. Bemærkninger fra kødkontrollen.
5. Eventuelle andre relevante registreringer, som er nødvendige for rådgivningen.

C. Identifikation af besætningsproblemer af sundhedsmæssig betydning:

På baggrund af afsnit A og B foretages en samlet vurdering med henblik på identifikation af besætningsproblemer af sundhedsmæssig betydning. Det vurderes, hvorvidt der er behov for yderligere oplysninger, herunder obduktioner, laboratorieundersøgelser og supplerende registreringer.

Bilag 6

Besøg ved hvilke der ordineres antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling

[A. Rådgivningsbesøg, jf. § 30, stk. 2](#)

1. Klinisk undersøgelse af dyr med symptomer svarende til den diagnose, som giver anledning til flokbehandling
2. Evaluering af effekten af den flokbehandling, der er foretaget siden sidste rådgivningsbesøg
3. Vurdering af, om diagnosen stadig er aktuel, og om der fortsat er behov for flokbehandling
4. Ved manglende eller utilstrækkelig effekt af behandlingen, jf. punkt 2, som vurderes at kunne skyldes forkert dosering, og ved andre tegn på forkert dosering, skal dyrlægen sammen med den besætningsansvarlige gennemgå behandlingsprocedurer og lægemidlets dosering.

[B. Handlingsplaner med henblik på at reducere behovet for flokbehandling, jf. § 29, stk. 6](#)

Handlingsplaner skal for hver besætningsdiagnose indeholde en specifik beskrivelse af:

1. De konkrete forhold i besætningen, der ligger til grund for, at der er anvendt flokbehandling, herunder relevante data f.eks. kliniske fund, sygdomsforekomst, dødelighed, laboratoriesvar samt de konkrete forhold vedrørende hygiejne, smittebeskyttelse og management.

2. Aftalte tiltag med henblik på at reducere behovet for flokbehandling.

3. Hvornår der forventes effekt af aftalte tiltag, if. nr. 2.

4. Evaluering af effekten af tiltag i eksisterende handlingsplan, herunder målt på udvikling i sygdomsforekomst og antibiotikaforbrug til flokbehandling.

5. Ved manglende effekt skal der ske en justering af tiltagene i handlingsplanen.

Kommenterede [KS(1)]: •Indføjet senest. Denne ændring og ændringerne nedenfor under punkterne 1-5 blev foretaget på et møde den 15/1 21 med deltagelse af Anette, Elisabeth, Karina, Lisbet, Eyd, Johanne og KISE.

Kommenterede [KS(2)]: Nr. 1 senest ændret fra følgende ordlyd:

” 1. De konkrete forhold i besætningen, der ligger til grund for, at der er anvendt flokbehandling, herunder relevante data fx medicinforbrug, dødelighed, laboratoriesvar samt hygiejne, smittebeskyttelse og management.”

Kommenterede [KS(3)]: Nr. 3 senest ændret fra følgende ordlyd:

” 3. Hvornår der forventes en effekt af tiltagene.”

Kommenterede [KS(4)]: Nr. 4 senest ændret fra:

4. Evaluering af effekten af tiltag i eksisterende handlingsplan”

Bilag 7

Laboratorieundersøgelse i forbindelse med ordinerer af antibiotikaholdige lægemidler til flokbehandling af mave-/tarmlidelser og luftvejslidelser

Mave-/tarmlidelser

Ved kliniske tegn på mave-/tarmlidelser skal dyrlægen udtage og indsende materiale fra ubehandlede, behandlingskrævende dyr.

Materialevalget afhænger af de kliniske symptomer og resultater af evt. obduktioner foretaget i besætningen, men skal mindst bestå af fæcesprøver og/eller tarm til undersøgelse for specifikke bakterier og/eller indsendelse af kadavere til obduktion.

Ved indsendelse af fæcesprøver til undersøgelse for specifikke bakterier, kan dyrlægen vælge at udtage egentlige fæcesprøver (minimum 4 prøver) eller en sokkeprøve, i begge tilfælde til undersøgelse ved kvantitativ PCR. Herved opnås indikation for, hvilken betydning de påviste bakterier har for den kliniske sygdom.

Da det ikke er muligt på grundlag af kliniske symptomer at skelne sikkert mellem infektioner forårsaget af *Brachyspira pilosicoli*, *E. coli* og *Lawsonia intracellularis*, anbefales det at rekvirere undersøgelse for alle de nævnte agens ved indsendelse af fæces.

Indsendelse af hele kadavere giver mulighed for et bredere udvalg af undersøgelser, herunder også for virus.

Undersøgelser for tarmbakterier

Agens	Materiale	Metode
<i>Brachyspira hyodysenteriae</i>	Fæces, tarmstykker i formalin	Dyrkningsundersøgelse, FISH ¹⁾
<i>Brachyspira pilosicoli</i>	Fæces, tarmstykker i formalin	Dyrkningsundersøgelse, FISH, Kvantitativ PCR
<i>E. coli</i> F4	Fæces, tarm	Dyrkningsundersøgelse inkl. MIC ²⁾ , Kvantitativ PCR
<i>E. coli</i> F18	Fæces, tarm	Dyrkningsundersøgelse inkl. MIC ²⁾ , Kvantitativ PCR
<i>Lawsonia intracellularis</i>	Fæces, tarmstykker i formalin	IF ³⁾ , Kvantitativ PCR

1) FISH: Fluorescens In Situ Hybridization

2) MIC: Minimal Inhibitory Concentration (resistensbestemmelse)

3) IF: Immunofluorescens

Tarmstykker til undersøgelse ved hjælp af FISH kan med fordel udtages direkte fra aflivede grise i besætningen og indsendes i egnede beholdere med formalin.

Såfremt PCR-undersøgelse af fæces er positiv for *E. coli*, bør dyrlægen vurdere, under hensyntagen til effekten af den aktuelle behandling, om der bør udføres resistensundersøgelse (MIC). Resistensundersøgelse kræver indsendelse af nye prøver.

Ved mistanke om, at PCV2 er medvirkende årsag til sygdommen, anbefales det at indsende materiale til supplerende undersøgelse for PCV2 ved hjælp af PCR. Materialet kan bestå af 5 blodprøver pr. aldersgruppe (prøverne pooles på laboratoriet før PCR) eller en spytpøve pr. aldersgruppe. Alternativt kan der indsendes lymfeknuder til undersøgelse for PMWS ved hjælp af histologi og IF.

Hvor andet ikke er angivet, skal udtagning, antal, opbevaring og indsendelse af prøver ske i henhold til laboratoriets retningslinjer eller efter aftale med laboratoriet.

Luftvejslidelser

Dyrlægen skal på baggrund af anamnese, kliniske symptomer, dyrenes alder og eventuelle obduktioner vurdere mulige agens som årsag til den kliniske sygdom. Denne vurdering danner basis for dyrlægens valg af prøvemateriale, jf. nedenstående skema. Indsendelse af hele kadavere giver mulighed for et bredere udvalg af undersøgelser, herunder også for virus.

Undersøgelser for luftvejsbakterier og -virus

Agens	Materiale	Metode
<i>Bakterier:</i>		
Actinobacillus pleuropneumoniae	Lunge/lungestykker	Dyrkningsundersøgelse inkl. typebestemmelse og MIC ¹⁾
Haemophilus parasuis	Lunge/fibrin/pleuravæske	Dyrkningsundersøgelse, PCR
Mycoplasma hyopneumoniae	Lunge/lungestykker	PCR, USK ²⁾
Mycoplasma hyorhinis	Lunge/lungestykker	FISH ³⁾
Diverse bakterier	Lunge/lungestykker	Dyrkningsundersøgelse inkl. MIC
<i>Virus:</i>		
Influenzavirus	Lunge/lungestykker, næsesvabre, spytpøver	PCR
PCV2	Blodprøver (5 stk.) eller en spytpøve pr. aldersgruppe Lymfeknuder Lunge/lungestykker	Kvantitativ PCR Histologi inkl. IF ⁴⁾ Kvantitativ PCR
PRRSV	Lunge/lungestykker, blodprøver, spytpøver	PCR

1) MIC: Minimal Inhibitory Concentration (resistensbestemmelse)

2) USK: Udvidet sundhedskontrol

3) FISH: Fluorescens In Situ Hybridization

4) IF: Immunofluorescens med kvantitering af af PCV2 i væv

Ved mistanke om, at PCV2 er medvirkende årsag til sygdommen, anbefales det at indsende materiale til supplerende undersøgelse for PCV2 ved hjælp af PCR. Materialet kan bestå af 5 blodprøver pr. aldersgruppe (prøverne pooles på laboratoriet før PCR) eller en spytpøve pr. aldersgruppe. Alternativt kan der indsendes lymfeknuder til undersøgelse for PMWS ved hjælp af histologi og IF.

Hvor andet ikke er angivet, skal udtagning, antal, opbevaring og indsendelse af prøver ske i henhold til laboratoriets retningslinjer eller efter aftale med laboratoriet.